

40 ANYS DEL PACTE DEL TORO

Josep Maria Quintana

Signant del Pacte del Toro (10 juliol 1977)

El Pacte del Toro és, sens dubte, una fita rellevant en la història de la transició política de la dictadura a la democràcia per a l'illa de Menorca. Aquell any de 1977 va ser decisiu per fer aquest trànsit després que, a nivell de l'Estat, personatges que han esdevingut clau en la transformació de les estructures polítiques i institucionals del nostre país, com Adolfo Suárez, Felipe González i Santiago Carrillo (també Manuel Fraga, però no amb el mateix convenciment que els anteriors) decidissin acordar la celebració d'unes eleccions lliures amb caràcter constituent que permetessin al poble espanyol decidir quin havia de ser el seu futur. Tanmateix, l'acord no era fàcil perquè acabàvem de deixar enrere la dictadura amb l'oposició d'importants (i poderosos) sectors de la societat, i també perquè implicava l'acceptació dels uns i dels altres i el perdó -en això consistí l'amnistia- dels qui havien col·laborat amb la dictadura i dels qui arrossegaven estigmes greus derivats encara de la Guerra civil.

A pesar d'això, aquell any de 1977 el país sencer va decidir mirar cap endavant, cosa que cadascú va fer des de la

seva pròpia ideologia, però també amb la convicció que, per assegurar la convivència en llibertat, calia posar-se d'acord en una Constitució que, si bé ningú reconeixia com «la seva», tots la poguéssim assumir.

També a nivell illenc es produí aquest pacte. Les eleccions del 15 de juny de 1977 van decidir quines eren les forces polítiques que tenien el recolzament de la ciutadania i, aclarit aquest primer punt, tots sense excepció, assumint els

resultats electorals, vam creure que valia la pena d'arribar a un acord sobre quin havia de ser el futur de l'illa de Menorca en el marc de les Illes Balears, tot i ser conscients que ens movíem en una nebulosa, perquè el Parlament espanyol encara no havia començat tan sols a discutir quin seria el marc constitucional que, democràticament, ens donàriem.

Tanmateix, nosaltres sabíem que Menorca havia de conquerir la personalitat

política i representativa que sempre se li havia negat, i érem conscients que això només es podria intentar amb èxit si, més enllà de la ideologia pròpia, sabíem forjar una unitat d'acció en la defensa dels nostres interessos. Això és el que aconseguí el Pacte del Toro: que amb l'aixopluc del partit que havia guanyat les eleccions i sota la presidència del senador Guillermo d'Olives -únic polític que aleshores podia ostentar la representació de tots els menorquins que havíem acceptat la democràcia- acordéssim les premisses bàsiques que havíem d'assumir conjuntament per defensar la nostra personalitat col·lectiva en el marc que definís, en un futur, la Constitució que el Parlament havia decidit elaborar.

Entenc que l'acord pres -encara que vague perquè no podia ser més explícit quan tot encara estava per fer- representa un dels fets més lúcids de la nostra història política contemporània, perquè pocs moments s'han donat posteriorment on s'hagi mostrat tanta generositat per part dels polítics, oberts tots com estàvem a les posicions dels altres, i amb una clara voluntat de posar els interessos generals per damunt dels personals que, per legítims i necessaris que siguin, han de cedir quan ho exigeix el bé comú.

I no voldria acabar aquesta curta reflexió sense un record a les persones que, signants del pacte, ja no són entre nosaltres. Per a ells el meu record i un sincer agraïment.